שבעה קרחים

מונגוליה

מספרים שבזמנים הישנים הטובים חיו בממלכת החאן אוזני החמור שבעה אנשים עשירים, כולם כאחד קרחים, וגם אחד בשם סיקסגור, עני אבל נבון. שבעת הקרחים כעסו מאוד על העני. הרגיז אותם שהייתה לו בלורית עם שער סמיך, והם, העשירים, היו קרחים כמו אבני דרך. ועוד כעסו עליו על כך שהוא לעתים קרובות צחק מהטיפשות שלהם.

יום אחד כשסיקסגור הלך לרעות סוסים של בעל בית אחד, הם התגנבו ושרפו את הבית שלו.

סיקסגור חזר הביתה מהמרעה ובית אין לו – נשרף. הוא הבין מיד שאלה הקרחים שעשו את המעשה. אבל לא אמר דבר. הוא אסף את העפר והפחמים לשק, שם את השק על הכתף ויצא לשוק בעיר הקרובה.

הוא הלך ברחוב ובשק שעל גבו דחף בכולם.

והנה מולו הלך אדם עשיר. סיקסגור נגע בו בשק שלו והאיש התרגז וצעק:

"מה יש לך בשק? תראה לי מה אתה סוחב!"

"בשק שלי זהב וכסף. אני נושא אותו כמתנה לחאן. אך אם מישהו יציץ לתוך השק, הזהב יהפוך לעפר והכסף לפחם. לכן גם אינני יכול להראות לך מה יש לי בשק."

האיש העשיר משך בשק וצעק:

"אתה משקר! תן לי לראות מה יש בשק. אם יש שם רק פחם ועפר אתן לך שק שלם של כסף וזהב."

"טוב, אז תסתכל" אמר סיקסגור.
האיש העשיר הסתכל בשק ושם ראה רק עפר ופחם.
"אמרתי לך שאסור להסתכל!" קרא סיקסגור
"עכשיו אלך לחאן ואתלונן עליך, כי הפכת את והזהב שלו לעפר."
האיש נבהל ומילא לסיקסגור שק מלא זהב וכסף.
סיקסגור שם את השק על הכתף, חזר הביתה והתחיל שם בגלוי לספור את הזהב. הקרחים ראו זאת היטב ומרוב קנאה לא יכלו להתאפק. שאלו את סיקסגור:
"מאין לך העושר הזה?"
וסיקסגור עונה להם:
"מילאתי שק עם פחם ועפר, הלכתי ברחובות העיר וקראתי: 'מוכר פחם ועפר תמורת בזהב וכסף!

מוכר פחם ועפר תמורת זהב וכסף!' באו אנשים ולקחו. תמורת פחם נתנו כסף, תמורת עפר נתנו זהב."

העשירים הקרחים שמעו זאת, חזרו מיד לבתיהם, והציתו אותם. כשהבתים נשרפו הם שמו את הפחם והעפר בשקים ונסעו העירה. שם התחילו ללכת ברחובות ולקרוא:

"מוכרים פחם מבית שרוף תמורת זהב. מוכרים עפר מבית שרוף תמורת כסף!"
תושבי העיר כעסו כל כך שהתחילו להרביץ להם מכות במקלות. הכו וצעקו:
"הה לכם כסף בעד העפר! הה לכם זהב בעד הפחם!"
הקרחים הבינו כי סיקסגור רימה אותם. הם הכו ללילה וכשסיקסגור יצא לערבה עם עדר הפרות של בעל בית אחד, שחטו את הפרה היחידה שלו.
כשסיקסגור חזר מהמרעה הבין מיד מי שחט את הפרה שלו. אבל הוא לא אמר דבר. לקח את קצת צבע אדום בשלפוחית, שם את השלפוחית תחת זרועו ויצאה לערבה. לקראת ערב הוא פגש שבעה גמלים, כולם עם כתמים לבנים על ראשים. הוא צבע את הכתמים באדום והלך הלאה. לא היה צריך ללכת הרבה. אחרי קצת זמן פגש באיש.
"אולי ראית" שאל האיש "שבעה גמלים עם כתמים לבנים על הראשים?"
"לא" ענה סיקסגור "עם כתמים לבנים לא ראיתי אבל ראיתי גמלים עם כתמים אדומים. הם הלכו שם, לאורך הנחל. רואה?"
"הרי אלה הגמלים שלי!" שמח האיש "אבל טעית – על ראשיהם סימנים לבנים ולא אדומים!"
ואז אמר סיקסגור:
אם תמצא לבנים, אתן לך שקית של כסף וזהב.
ואם אדומים - אקח ממך את כל הגמלים. מסכים?"
"בוודאי מסכים" שמח בעל הגמלים.
הם ניגשו לגמלים ומיד ראו שעל ראשיהם סימנים אדומים ולא לבנים.
סיקסגור התיישב על הגמל הגדול ביותר ואת היתר

הוביל לפניו.
הקרחים ראו את סיקסגור עם עדר גמלים ומקנאה התחילו לצרוח:
"מאין לך כל הגמלים האלה?".
וסיקסגור עונה:
"הלכתי בעיר וקראתי: 'אחליף שבע שלפוחיות של פרים לשבעה גמלים.' והנה אתם רואים - החלפתי."
"גם אנו נעשה כך" קראו הקרחים העשירים. הם שחטו את הפרים שלהם וגם את הפרות, והתחילו לקרוא ברחובות העיר:
"מחליפים שלפוחיות של פרים לגמלים! מחליפים שלפוחיות של פרים לגמלים!"
האנשים שמעו והתרגזו:
"מה? אתם חושבים אותנו לטיפשים?" ושוב התחילו להרביץ להם במקלות:
"הה לכם גמלים עבור השלפוחיות!" קראו.
הקרחים חזרו לבתיהם בכוחות האחרונים. ובבית החליטו:
"נהרוג את סיקסגור. שלא ירמה אותנו יותר!"
הם תפסו את המסכן והובילו ליער. שם העלו אותו גבוה לעץ וקשרו חזק לגזע ובעצמם התפזרו ביער והתחילו לאסוף זרדים יבשים כדי להדליק תחת העץ.
סיקסגור ישב בצמרת העץ וחיכה למוות. ופתאום רואה: ביער עובר אחד בעל הבית שאת העדרים שלו פעם רעה. היה זה בעל בית חמדן וקמצן ולא פעם היה מרביץ חזק לסיקסגור.
בעל הבית ראה את סיקסגור הקשור לצמרת העץ., עצר את סוסו היפה ושאל:

"למה אתה יושב שם על העץ?"

וסיקסגור ענה:

"אני מתרפא כאן מהמחלה שלי!"

"איזו מחלה?"

"עיניים שלי התחילו לצרוב. והעץ הזה מרפא מיד את העיניים. עכשיו אני כבר יכול לראות כמו בז הערבה ואתמול לא יכולתי להבחין אפילו בין פרה וגמל."

ובעל הבית קרא:

"אני מקנא בך. העיניים שלי מזלגות דמעות. כל יום אני רואה גרוע יותר מהיום הקודם!"

וסיקסגור שאל:

"ולאן רוכב עכשיו כבודו?"

" אני מחפש שבעה סוסים שנעלמו לי אתמול" ענה בעל הבית.

"תעלה הנה ונוכל לחפש ולראות את הסוסים שלך מכאן" אמר סיקסגור.
"ואיך אעלה?" אמר בעל הבית "ראה איזה מעיל עשיר יושב על גבי. כולו משי על בטנה של פרוות שועל. אם אעלה על העץ הכל יקרע על הסיקוסים."
"אז פשוט את המעיל ושים אותו תחת העץ" יעץ לו סיקסגור.
בעל הבית עשה כך. אחר כך עלה לצמרת ושם סיקסגור קשר אותו היטב אל הגזע ובעצמו ירד. הוא לבש את מעיל המשי המרופד בפרוות שועלים, עלה על סוסו היפה של בעל הבית וחזר הביתה.
באותו זמן שבעת קרחים הגיעו מכל צדדי היער, הביאו עצי הסקה רבים והדליקו אש תחת העץ שעליו ישב בעל הבית.

לקראת הערב שבעת הקרחים העשירים חזרו הביתה ולא רצו להאמין לעיניהם - סיקסגור עומד כאילו לא קרה דבר, הוא לובש מעיל משי מרופד בעורות שועלים ולא רחוק עומד גם סוס נהדר ברתמה מפוארת.
"הרי שרפנו אתך!" קראו הקרחים "אז איך הגעת לכאן?"
והוא עונה:
"כששרפתם אותי עליתי עם העשן עד השמיים. שם התחלתי להתהלך על העננים והגעתי לארמונו של חאן הדרקונים. התברר שאצל החאן הזה לכל הנוודים נותנים סוס שיכול לעוף באוויר ומוסיפים גם מעיל משי מרופד עורות שועלים. חבל שלא הייתם שם! אבל אל תתעצבו. כשעפתי מעל הים ראיתי מלמעלה שבקרקעית רועה עדר סוסים. וליד

העדר לא נמצא כל בעל או רועה."
כשהעשירים הקרחים שמעו זאת התחילו מיד להתעניין:
"איפה זה? איפה זה?"
"בואו אחריי" אמר סיקסגור והוא הוביל אותם לחוף הים. שם הוא בחר את השמן ביותר שביניהם ואמר:

"הנה לך מקל ארוך. כנס אתו למים. אם תראה סוסים, תניף את המקל. אז גם האחרים ייכנסו אחריך."
הקרח השמן לקח את המקל ונכנס לים. עשה שישה - שבעה צעדים ונפל לתוך בור בקרקעית.
המקל התנופף והשמן נעלם מהעיניים.
ואז קרא סיקסגור:
"רוצו אחריו, כי אחרת הוא ייקח את כל הסוסים אל עצמו!"
הקרחים העשירים קפצו לים וטבעו. מאז אף אחד כבר לא ראה אותם.
הנה מה מביאה קנאה ורוע לב.